

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตาม ตำแหน่งของประชาคมหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม ที่มีตำแหน่งของประชาคมหมู่บ้านแตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานแตกต่างกัน

สรุปผล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น ตำแหน่งคณะกรรมการประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 132 คน รองลงมา คือ ตำแหน่งประธานประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 11 คน ตำแหน่ง รองประธานประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 11 คน และตำแหน่งเลขานุการประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 11 คน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม โดยรวม พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม จำนวน 6 หลัก โดยรวมระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความโปร่งใส ($\mu = 3.71$) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\mu = 3.63$) ด้านหลักนิติธรรม ($\mu = 3.61$) และด้านหลักคุณธรรม ($\mu = 3.61$) และมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\mu = 3.49$) และด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\mu = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า

2.1 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม หลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมมีระดับการดำเนินงานต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็น รายข้อพบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การออกข้อบัญญัติตำบลอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน อบต. ชีดหลักและปฏิบัติตามแนวทางของระเบียบกฎหมาย อย่างถูกต้องและรัดกุม และการออกข้อบัญญัติตำบลในพื้นที่ได้คำนึงผลประโยชน์ของประชาชน และมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีการเผยแพร่และ

ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ข้อบัญญัติตำบล และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน และอบต. มีการเปิดเวทีประชาคมมีการทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นก่อนออก กฎข้อบัญญัติตำบล

2.2 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 คอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม หลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมมีระดับ การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็น รายข้อพบว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. มีการจัดสรร โครงการ และงบประมาณ ลงสู่หมู่บ้าน/ชุมชนด้วยความเป็นธรรมตามเหตุผล และความจำเป็น ยึด ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ บุคลากรของอบต. ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่าย ราชการประจำ ต้องยึดหลักหน้าที่ความรับผิดชอบของตน โดยฝ่ายประจำต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม และ อบต. มีการจัดทำมาตรฐาน คุณธรรมจริยธรรมเผยแพร่ให้ฝ่ายราชการประจำทราบ ถือปฏิบัติ และมีการประเมินผลเป็น ประจำทุกปี และมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. มีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพด้วยความสุจริต และ อบต. มีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี

2.3 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 คอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม หลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมมีระดับ การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. มีการปิดประกาศขึ้นตอนการ ปฏิบัติงานของ อบต. รวมทั้งการติดต่อกับ อบต. ได้แก่ การชำระภาษีต่าง ๆ และการขอ อนุญาตก่อสร้างอาคาร อบต. ได้ปิดประกาศข้อบัญญัติตำบล กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของอบต. รวมทั้งข่าวสารราชการที่ประชาชนควรรู้ และประชาชนควรปฏิบัติอยู่เสมอ และวาระการ ประชุมของสภา อบต. ได้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสภา และอำนวยความสะดวก และมีระดับการดำเนินงานอยู่ ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. มีการจัดศูนย์ ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของ อบต. และ อบต. มี การสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการต่าง ๆ และปิดประกาศให้ประชาชนได้รับ ทราบอย่างสม่ำเสมอ

2.4 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 คอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมมี
 ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อ
 การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. ได้
 เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดแผนแม่บทชุมชน แผนพัฒนาตำบล
 สามปี ของอบต. ในแต่ละปี อบต. ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามา มีส่วนร่วมในการ
 ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ อบต. และมีระดับการดำเนินงานอยู่ใน
 ระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. เปิดโอกาสให้
 ประชาชนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภา อบต. และอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมสังเกตการณ์
 อบต. เปิดโอกาสให้ผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อ - จัดจ้าง และตรวจรับ ของ
 อบต. และ อบต. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหา ความต้องการและร่วมเสนอโครงการ/
 กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปแบบการประชาคม

2.5 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 คอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมมี
 ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการดำเนินงาน
 อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ การจัดทำแผนงาน โครงการต่าง ๆ อบต. จัดให้มีเวทีการ
 รับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือมีการชี้แจง ทำความเข้าใจกับประชาชนให้ได้ทราบถึง
 วิธีดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับ และมีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ อบต. มีการแต่งตั้ง
 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับแจ้งเหตุและประสานการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ
 อบต. รับฟังและนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนไป ดำเนินงานอย่างเต็มความสามารถ
 และอบต. มีการนำโครงการกิจกรรมที่เสนอโดยประชาชนประชาคมบรรจุในแผนและจัดทำ
 ข้อบัญญัติพร้อมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชน

2.6 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
 คอนนางหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดนครพนม ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมมีระดับ
 การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ
 มาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ อบต. มีการดำเนินแผนงาน
 โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความจำเป็นก่อน - หลัง เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่
 ประชาชน มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ อบต. เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ

คุณภาพของบริการ ความคุ้มค่าของภารกิจ และความพึงพอใจของประชาชน และ อบต.มีภ
 ารรงค์ให้ทุกฝ่ายในพื้นที่ ช่วยกันประหยัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และมีระดับการ
 ดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ
 ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็ว ทันสมัย ทันใจ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
 และ อบต.ได้ใช้งบประมาณไปอย่างคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ท้องถิ่นได้รับ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่จำแนกตามตำแหน่งของ
 ประชาคมหมู่บ้าน ที่แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ทั้ง 6 หลัก ได้แก่
 หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ
 และหลักความคุ้มค่า ดังนี้

4.1. ด้านหลักนิติธรรม มีข้อเสนอแนะจำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากจำนวนมากไป
 นาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่
 เกี่ยวข้องกับประชาชน แผนพัฒนาสามปี ผลการดำเนินงานของ อบต.ในรอบปี องค์การบริหาร
 ส่วนตำบลควรปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย ข้อบัญญัติให้ทันสมัย เป็นธรรม และเป็นที
 ยอมรับของชุมชนมากที่สุด และองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการอบรมพนักงานและ
 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ด้านกฎหมายมากขึ้น

4.2 ด้านหลักคุณธรรม มีข้อเสนอแนะจำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากจำนวนมากไป
 นาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีกรอบกติกาในสภาเพื่อควบคุมการประชุมในสภา
 และควรกำหนดบทลงโทษด้วย, องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการแบ่งแยกหน้าที่ในการ
 ปฏิบัติงาน ของฝ่ายประจำอย่างชัดเจน และขอให้้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานโดยยึด
 หลักธรรมาภิบาล มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ดูแลแต่ละหมู่บ้านให้ทั่วถึง พัฒนาคุณภาพชีวิต
 ของชุมชนให้ดีขึ้น

4.3 ด้านหลักความโปร่งใส มีข้อเสนอแนะจำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากจำนวน
 มากไปหาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเปิดเผยข้อมูลทุกเรื่อง ควร
 ประชาสัมพันธ์ให้เพิ่มมากขึ้น อาทิ เรื่องโครงการ/กิจกรรม การรายงานผลโครงการ/กิจกรรม
 รายรับ-รายจ่าย ข้อบัญญัติต่างๆ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น และอยากให้้องค์การบริหารส่วน

ตำบลประชุมสภาสัตตจรบ่อย ๆ จะได้รับรู้ปัญหาแต่ละหมู่บ้าน และแก้ไขปัญหาทุกเรื่องของประชาชน

4.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากจำนวนมากไปหาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลงานของหน่วยงาน และองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีเวทีประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และซักถามเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีข้อเสนอแนะจำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับจากจำนวนมากไปหาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำแบบสอบถามปัญหาและความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น, องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำโครงการที่อยู่ในข้อบัญญัติลงสู่การปฏิบัติที่สัญญาไว้กับประชาชนทุกโครงการ และองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีกองรับข้อคิดเห็น ข้อร้องเรียนไว้ไว้ให้กับประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและนำข้อเสนอแนะต่างๆ นำไปวิเคราะห์และดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ

4.6 ด้านหลักความคุ้มค่า มีข้อเสนอแนะจำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากจำนวนมากไปหาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหารโดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์, องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดหางบประมาณมาบริหารให้เพียงพอ และทำโครงการให้คุ้มค่า, องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการประเมินผลงานตามโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการทุกปี และองค์การบริหารส่วนตำบลควรยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน โดยทำโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน

อภิปรายผล

จากการศึกษา การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาที่พบจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การสร้างหลักนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้เน้นการออกข้อบัญญัติตำบลอย่างเป็นทางการและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน และการออกข้อบัญญัติตำบลในพื้นที่ที่ได้คำนึงผลประโยชน์ของประชาชน ตอบสนองความต้องการของประชาชน

2. การสร้างคุณธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้มีการจัดสรรโครงการและงบประมาณ ลงสู่หมู่บ้าน/ชุมชนด้วยความเป็นธรรมตามเหตุผล และความจำเป็น ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

3. การสร้างความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีการเปิดเผยขั้นตอนการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่การชำระภาษีต่าง ๆ และการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร และองค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดเผยข้อบัญญัติตำบล กฎหมายระเบียบ คำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งข่าวสารราชการที่ประชาชนควรรู้ และประชาชนควรปฏิบัติอยู่เสมอ ทำให้ประชาชนที่มาติดต่อราชการกับ อบต. ได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในติดต่อราชการ และได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่

4. การสร้างหลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดแผนแม่บทชุมชน แผนพัฒนาตำบลสามปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกันตัดสินใจเลือกแผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นของแต่ละหมู่บ้าน ลงในแผนแม่บทชุมชน แผนพัฒนาตำบลสามปี ของ อบต.

5. การสร้างความรับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ได้มีการจัดทำแผนงาน โครงการต่าง ๆ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีเวทีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือมีการชี้แจง ทำความเข้าใจกับประชาชนให้ได้ทราบถึง วิธีดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับ

6. การสร้างหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีการดำเนินแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความจำเป็นก่อน – หลัง เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และประเมินความคุ้มค่าหรือประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการต่าง ๆ เพื่อคว่าโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไป

แล้วนั้นได้มีการนำไปใช้ประโยชน์คุ้มค่างบเงินงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลใช้จ่ายไปหรือไม่

ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ ออสส์แคมป์ (Oskamp.1977 : 119 – 133) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้ 1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย 2) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล 3) อิทธิพลจากครอบครัว 4) เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม และ 5) สื่อมวลชน จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับความคิดเห็นของบุคคลทำให้บุคคลแต่ละบุคคลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป ตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นดังกล่าว

ผลการศึกษาที่พบได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพินท์ สทโชชัย และคณะ (2543 : บทคัดย่อ) คณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอรูปแบบและแนวทางในการสร้างธรรมาภิบาลในระดับตำบลและหมู่บ้าน พบว่า ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 หลัก โดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รหัส แสงผ่อง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลของกรรมการบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า กรรมการบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดจันทบุรี มีกระบวนการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องผลการวิจัย ศศิวิมล ธรรมเกษร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องผลการวิจัย นันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ในระดับความพึงพอใจสูง สอดคล้องผลการวิจัย ทศสุนีย์ ไตมี (2550 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ทักษะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ในแต่ละด้าน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัย สุรจิต พิสัยพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคายมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลัก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านความรู้ความเข้าใจในการปกครองด้วยหลักธรรมาภิบาลภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย พรทิพา สหกลจักร (2547 : 90-95) ศึกษาเรื่อง หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ในเทศบาลนครนนทบุรี : ความพร้อมในการนำมาใช้ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานเทศบาลนครนนทบุรี มีความพร้อมในการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้อยู่ในระดับปานกลางในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชนิย์ คำมิน (2548 : 49-52) ศึกษาเรื่อง ผลการบริหารงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร มีความคิดเห็นด้วย ในการนำการบริหารงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยรวมและเป็นรายหลัก 6 หลัก มาใช้อยู่ระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข (2550 : 54-59) ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลโลกสว่าง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานข้อที่ 2 การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีตำแหน่งของประชาคมหมู่บ้านแตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานแตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

ประชาคมหมู่บ้านได้รับข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ประชาคมหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำข้อบัญญัติตำบล แผนพัฒนาสามปี คณะกรรมการการจัดซื้อ - จัดจ้าง ตามโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานประจำปี และให้ประชาคมหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสภาท้องถิ่น และจัดเวทีประชาคม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและซักถามเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับตำบล เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกเรื่อง เพราะเหตุนี้จึงทำให้ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

จากสาเหตุดังกล่าว จึงมีผลให้การดำเนินตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ที่มีตำแหน่งประชาคมหมู่บ้านแตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และนำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับงานวิจัย ศศิวิมล ธรรมเกษร (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง จำนวนครั้งที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา และระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ทศสุนีย์ โทมี่ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศ และระดับการศึกษา ที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ

รหัส แสงส่อง (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า กรรมการบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ตำแหน่งของกรรมการบริหารและสมาชิกสภา จำนวนครั้งที่เข้ามาดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล และระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันมีกระบวนการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน แผนพัฒนาสามปี ผลการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลในรอบปี

1.2 ควรมีการอบคอบศึกษาในสภา เพื่อควบคุมการประชุมในสภาและควรกำหนดบทลงโทษด้วย และมีการส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี

1.3 ต้องมีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการต่าง ๆ และเปิดเผยประกาศให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และควรประชาสัมพันธ์ให้เพิ่มมากขึ้น อาทิ เรื่อง โครงการ/กิจกรรม การรายงานผลโครงการ/กิจกรรม รายรับ-รายจ่าย ข้อบัญญัติต่าง ๆ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

1.4 ควรให้ประชาชน องค์การต่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลงานของหน่วยงาน และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหา ความต้องการและร่วมเสนอ โครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปแบบการประชาคม

1.5 ควรจัดทำแบบสอบถามปัญหา และความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น และตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติต่อประชาชนให้มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้นแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผล

1.6 ควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหาร โดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษา ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยเพิ่มประชาชนและกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการ พนักงานจ้าง และคณะกรรมการบริหารและประชาชน เพื่อเป็นการศึกษาอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนนางหงส์ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY